ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze ve veřejném zasedání konaném dne 16. října 2025 v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Luboše Vlasáka a soudců JUDr. Lenky Konopové a JUDr. Hany Hrnčířové projednal v trestní věci [údaje o účastníkovi] státního zastupitelství v Praze a odvolání poškozené České republiky, [údaje o zástupci] proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2.června 2025, sp. zn. 41 T 9/2025 a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst.1 písm. f), odst. 2 tr. ř. se napadený rozsudek z podnětu odvolání státního zástupce a poškozené zrušu je pouze ve výroku o náhradě škody a za podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. se znovu rozhoduje takto:

Podle § 228 odst. 1 tr. ř. jsou obžalovaní [příjmení] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] povinni společně a nerozdílně uhradit České republice, zastoupené Finančním úřadem pro hlavní město Prahu se sídlem Štěpánská 619/28, Praha 1, 111 21, majetkovou škodu za jednání pod bodem I. písm. b) výroku o vině ve výši 9.880.589 Kč a za jednání pod bodem I. písm. c) výroku o vině ve výši 8.190.000 Kč.

V ostatních částech zůstává napadený rozsudek nedotčen, (výroky o vině a trestu).

O důvodněn i

I. Městský soud v Praze (dále jen nalézací soud) poté co obžalovaní [příjmení] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] v hlavním líčení konaném dne 2.6.2025 prohlásili vinu v plném rozsahu dle obžaloby a nalézací soud toto prohlášení viny obou obžalovaných dle § 206c odst. 1,4 tr.ř. přijal, uznal svým rozsudkem obž. Mgr. [jméno] [příjmení] pod bodem I. (a), b), c)) vinným ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle dle § 240 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, spáchaného ve formě účastenství dle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku (pomoc), kdy jednáním popsaným ve výroku o vině v napadeném rozsudku měl způsobit České republice, zastoupené Finančním úřadem pro hl. m. Prahu škodu ve výši 19 740 000 Kč. Obžalovaného [jméno]

[příjmení] pak nalézací soud uznal vinným pod bodem I/b), c) ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, spáchaného ve formě účastenství dle § 24 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku (pomoc), kdy jednáním popsaným ve výroku o vině měl způsobit České republice, zastoupené Finančním úřadem pro hl. m. Prahu škodu ve výši 18 228 000 Kč.

II. Pokud jde o trest, nalézací soud uložil obž. Mgr. [jméno] [příjmení] trest podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1, odst. 6 tr. zákoníku, a to trest odnětí svobody v trvání 2 let, kdy podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen a podle § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byla stanovena zkušební doba v trvání 5 let. Dále mu byl uložen trest vedlejší podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku, a to trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu obchodních korporací a družstev na dobu 5 let. Obžalovanému [jméno] [příjmení] pak nalézací soud uložil trest podle § 240 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 58 odst. 1, odst. 6 tr. zákoníku, a to trest odnětí svobody v trvání 20 měsíců, kdy mu podle § 81 odst. 1 tr. zákoníku mu byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen a podle § 82 odst. 1 tr. zákoníku mu byla stanovena zkušební doba v trvání 5 let. Nalézací soud pak uložil obž. [jméno] [anonymizováno] dále dva tresty vedlejší, a to jednak podle § 67 odst. 1 ve spojení s § 68 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku peněžitý trest ve výměře 100denních sazeb s výší denní sazby 2 000 Kč, tedy celkem 200 000 Kč a jednak podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu obchodních korporací a družstev na dobu 5 let.

III. O připojeném nároku na náhradu škody pak nalézací soud rozhodl tak, že podle § 229 odst. 1 tr.ř. odkázal poškozenou Českou republiku, zastoupenou Finančním úřadem pro Pardubický kraj, se sídlem v Pardubicích, B. Němcové 2625, s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

IV. Napadený rozsudek pak dle § 129 odst. 2 tr.ř. neobsahuje odůvodnění výroku o vině a trestu, neboť po vyhlášení rozsudku se státní zástupce a oba obžalovaní vzdali práva odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění rozhodnutí, obžalovaní zároveň prohlásili, že si nepřejí, aby v jejich prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, kdy tak napadený rozsudek obsahuje odůvodnění výroku o náhradě škody učiněného dle § 229 odst.1 tr.ř. ve vztahu k České republice, neboť výroky o vině a trestu ve vztahu k oběma obžalovaným jsou pravomocné.

V. Proti tomuto rozsudku, konkrétně proti výroku o náhradě škody, podali v neprospěch obžalovaných odvolání jednak státní zástupce a jednak Finanční úřad pro Pardubický kraj, který zastupuje Finanční úřad pro hl. m. Prahu, zastupuje pošk. Českou republiku. Pokud jde o odvolání státního zástupce, nesouhlasí s názorem nalézacího soudu, že v této trestní věci by k otázce náhrady škody bylo zapotřebí provádět dokazování co do přihlášeného nároku, kdy jde o dokazování pouze k adheznímu nároku, přičemž prioritou trestního řízení je výrok o vině a trestu. Nalézací soud sice uvedl, že bylo prokázáno, že obžalovaní jsou osobami jednajícími za zapojené společnosti a podíleli se na zkrácení daně, rovněž bylo zjištěno finančním úřadem, že zapojené společnosti nemají majetek na který by bylo možno vést exekuci, nicméně prokázání a objasnění těchto otázek, zda je nárok finančního úřadu exekučně na právnických osobách skutečně nedobytný, by vyžádalo další šetření a rovněž je třeba prošetřit vazby mezi zapojeními společnostmi do řetězce a budoucí aktiva a vzájemné pohledávky mezi těmito společnostmi, což by protáhlo trestní řízení. Státní zástupce poukazuje na skutečnost, že ze sdělení poškozené ze dne 11.10.2024 vyplývá, že pokud jde o bod I.a) obžaloby, byla škoda zcela uhrazena, pokud jde o jednání pod bodem I.b) obžaloby, byla škoda uhrazena částečně, a to ve výši 157.411 Kč, pod bodem I.c) obžaloby nebylo uhrazeno ničeho a škoda pod body II. a III. obžaloby byla zcela uhrazena. Z upřesnění výše majetkové škody poškozenou tedy vyplývá, že zbývající škoda činí pod bodem I.b) částku ve výši 9.880.589 Kč a pod bodem I.c) ve výši 8.190.000 Kč, kdy je již

nezbytné se zabývat pouze škodou pod těmito dvěma body, která se týká spol. XAWAX profi s.r.o., jakožto společnosti na pozici„ profitaker“. S tímto označením státní zástupce souhlasí, kdy spol. XAWAX profi s.r.o. inkasovala v konečném důsledku výhodu v podobě zkrácené daně. Souhlasí se závěrem finančního úřadu, že tato pohledávka je nedobytná, neboť společnost je prázdnou schránkou, nedisponuje žádným majetkem. Státní zástupce rozebírá postupně jednatele této společnosti s tím, že po ukončení působení spoluobž. [jméno] [příjmení] ve společnosti byla společnost převedena na osobu ukrajinské národnosti [jméno] [příjmení], [datum narození] a následně na osobu [jméno] [příjmení], [datum narození] a již od roku 2016 přestala zakládat tato společnost jakékoliv listiny do sbírky listin a je nekontaktní, kdy je tak zřejmé, že tato společnost je nefunkční prázdnou schránkou, která byla převedena na bílé koně cizí státní příslušnosti. Pohledávka z této společnosti z titulu dodatečných platebních výběrů je zcela nedobytná, spol. XAWAX profi s.r.o. fakticky zkrátila daň, vůči této společnosti má finanční úřad pohledávku na základě platebního výměru. Poukazuje na skutečnost, že oba obžalovaní prohlásili svoji vinu a bylo tak prokázáno, které společnosti byly zařazeny do jednotlivých úrovních řetězce a jaké měly vztahy mezi sebou. Dle státního zástupce byly splněny podmínky vymezené i usnesením Velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu (dále jen NS) ze dne 8.1.2014 sp. zn. 15 Tdo 902/2013 aby nárok na náhradu škody vůči obviněnému mohl být v adhezním řízení uplatněn a přiznán. Dle uvedeného rozhodnutí NS platí, že je-li obviněný členem statutárního orgánu obchodní společnosti, může vzniknout ručitelský závazek podle § 159 odst. 3 § 2910 a násl. Občanského zákoníku a § 53 Zákona o obchodních korporacích, na jehož základě může být v adhezním řízení zavázán k náhradě škody způsobené trestným činem podle § 240 tr. zákoníku. Současně se musí jednat o právnickou osobu vůči které sice finanční úřad vydal platební výměr, jímž právnické osobě doměřil zkrácenou daň, ale je zřejmé, že platební výměr je nevykonatelný, protože právnická osoba nemá žádný majetek. V této trestní věci se na nařízení spol. XAWAX profi s.r.o. podílel obž. [příjmení] a jsou tak splněny veškeré podmínky dle rozhodnutí NS, aniž by bylo třeba provádět dokazování uložit tomuto obžalovanému povinnost k náhradě škody za příslušná zdaňovací období ve kterých figuroval jako statutární orgán této společnosti, tj. ohledně bodu I.b) obžaloby, kdy státní zástupce má za to, že tato povinnost by měla být uhrazena i spoluobž. Mgr. [jméno] [příjmení], byť nefiguroval jako statutární orgán společnosti na úrovni„ profitaker“, neboť oba obžalovaní prohlásili v hlavním líčení vinu včetně svého zapojení do žalované trestné činnosti na základě čehož byli odsouzeni pro účastenství ve formě pomoci na předmětné daňové trestné činnosti, kdy společnostem na úrovni„ profitaker“ umožnili zkracovat daň z přidané hodnoty. V relevantním období jednal obž. Mgr. [jméno] [příjmení] jako statutární orgán spol. WORKLINE s.r.o. ve zdaňovacích období březen - duben 2016, tedy pod body I.b), c) obžaloby. Oba obžalovaní tak dopomohli k dokonání trestného činu, čímž umožnili přímo vznik škody a z pohledu státního zástupce tak nic nebrání tomu, aby tito obžalovaní byli společně a nerozdílně zavázáni k úhradě vzniklé škody, a to do výše, v jaké se každý z nich účastnil na předmětné trestné činnosti. Domáhá se tudíž zrušení výroku o náhradě škody a zavázat obžalované k náhradě škody jednak ve výši 9.880.589 Kč pod bodem I.b) obžaloby ve vztahu k oběma obžalovaným společně a nerozdílně, jakož i s dalšími obžalovanými řešenými samostatně pod sp. zn. 41 T 7/2025, tedy ohledně [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. Pokud jde o úhradu škody ve výši 8.190.000 Kč týkající se bodu I.c) obžaloby týkající se obž. Mgr. [jméno] [příjmení] společně a nerozdílně s dalšími obžalovanými řešenými opět pod sp. zn. 41 T 7/2025, tedy [jméno] [příjmení], [jméno] [jméno], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]. V rámci závěrečného návrhu u veřejného zasedání intervenující státní zástupkyně tento požadavek vznesla vůči oběma obžalovaným.

6. Pokud jde o odvolání sepsaného Finančním úřadem pro Pardubický kraj, i on nesouhlasí s odkázáním České republiky s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech

občanskoprávních, navíc je zde chybně označen v napadeném rozsudku poškozený, kdy poškozeným je za Českou republiku Finanční úřad pro hl. m. Prahu, Finanční úřad pro Pardubický kraj, který poškozeného v řízení zastupuje na základě dožádání založeného ve spise. Rozsudek je rovněž napadán z toho důvodu, že nalézací soud měl dostatek informací o nedobytnosti uplatněných pohledávek ve vztahu ke spol. XAWAX profi s.r.o., které byly poskytnuty policii a soudu v průběhu řízení. Pokud by nalézací soud neměl dostatek podkladů, nic mu nebránilo vyžádat si od finančního úřadu doplnění podkladů k uplatněnému nároku, zejména za situace, kdy upřesnění adhezního nároku ve vztahu k obžalovaným došlo již podáním, které obdržel nalézací soud 11.10.2024. Přílohou tohoto podání byl navíc návrh na odpis daňového nedoplatku pro jeho nedobytnost. Pokud nalézací soud vyžadoval nějaké další šetření, měl možnost provést alespoň náhled do veřejného rejstříku u spol. XAWAX profi s.r.o. z něhož by zjistil, že 100 % podíl byl již v roce 2022 převeden na osobu ukrajinské národnosti a poslední účetní uzávěrka společnost založila do sbírky za rok 2014. Rovněž není zřejmé, proč nalézací soud považuje za nutné šetřit vazby mezi dalšími společnostmi zapojenými v řetězci společností pro zjištění nedobytnosti pohledávek. Rovněž namítá další vadu řízení, že nemohl uplatnit své právo, neboť nebyl vyrozuměn o konání hlavního líčení dne 2.6.2025. Proto se domáhá zrušení napadeného výroku o náhradě škody a vrácení věci soudu I. stupně k dalšímu řízení. Dle odvolacího soudu je však návrh tohoto petitu v rozporu se zněním ust. § 265 tr.ř. Odvolací soud pak obdržel doplněk odvolání ze dne 22.9.2025, kdy Finanční úřad pro Pardubický kraj pozměnil návrh svého původního petitu tak, že novým návrhem petitu odvolání se domáhá, aby Vrchní soud v Praze zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2025, č. j. 41 T 9/2025, ve výroku o náhradě škody, a sám rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr.ř. uloží obžalovaným k náhradě škodu, jež byla trestným činem způsobena, a to:

VI. za jednání uvedené pod bodem I. písm. b) obžaloby obžalovaným [příjmení] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] společně a nerozdílně, a to i s dalšími obžalovanými řešenými samostatně pod č. j. 41 T 7/2025 ([jméno] [anonymizováno] a [jméno] [příjmení]) škodu ve výši 9.880.589 Kč;

VII. za jednání uvedené pod bodem I. písm. c) obžaloby obžalovaným [příjmení] [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] společně a nerozdílně, a to i s dalšími obžalovanými řešenými samostatně pod č. j. 41 T 7/2025 ([jméno] [anonymizováno], [jméno] [jméno], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení]) škodu ve výši 8.190.000 Kč.

VIII. Vrchní soud v Praze (dále jen odvolací soud) provedl veřejné zasedání v němž rozhodoval o podaných odvoláních bez účasti obou obžalovaných, kteří byli řádně a včas předvoláni k veřejnému zasedání, kdy obž. Mgr. [jméno] [příjmení] výslovně požádal o konání veřejného zasedání bez své přítomnosti. Obžalovaný [jméno] [příjmení] potvrdil převzetí předvolání a k veřejnému zasedání se bez omluvy nedostavil. Odvolací soud pak přezkoumal napadený výrok v rozsudku nalézacího soudu, tedy toliko výrok o náhradě škody, neboť výrok o vině a trestu již nabyl právní moci. Nalézací soud výrok, jímž odkázal Českou republiku s jejím nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, odůvodnil tím, že z provedeného dokazování sice vyplývá, že obž. [jméno] [příjmení], jako osoba jednající za právnickou osobu zkrátil daň právnické osoby společně s obž. Mgr. [jméno] [příjmení] a této právnické osobě finanční úřad zaslal výkaz nedoplatků, jehož prostřednictvím požadoval úhradu na nedoplatku na dani, dokonce je zřejmé, že správce daně dospěl k závěru, že úhrada dluhu je nevykonatelná, protože právnická osoba (spol. XAWAX profi s.r.o.) podle finančního úřadu nemá žádný majetek, nelze proto vést exekuci, avšak k objasnění a prokázání této otázky dle nalézacího soudu by si vyžádalo další šetření, konkrétně pak stran majetkových poměrů společnosti a vazeb mezi dalšími společnostmi zapojenými v řetězci společností vystupující v této trestní věci

včetně případných budoucích aktiv a vzájemných pohledávek, kdy toto dokazování by nepochybně vyžadovalo další rozsáhlé šetření, což není primárním účelem trestního řízení. Odvolací soud k tomu konstatuje, že nalézací soud k otázce rozhodnutí o náhradě škody provedl jediný relevantní důkaz, a to upřesnění adhezního nároku od Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 11.10.2024. Nalézací soud se pak zabýval uplatněnou námitkou promlčení nároku poškozeného vznesenou obž. Mgr. [jméno] [příjmení] s tím, že poškozená uplatnila nárok zjevně po uplynutí subjektivní tříleté promlčecí doby, neboť měla údajně jednoznačně vědět ke dni 28.7.2016 kdo za ní zodpovídá. Nalézací soud dospěl k závěru, pokud jde o běh promlčení doby, kdy vychází z občanského zákoníku, že obecně platí, že pokud je právo vymahatelné u orgánů veřejné moci, počne promlčecí lhůta běžet ode dne kdy mohlo být takové právo uplatněno poprvé, např. podáním žaloby u příslušného soudu. Právo může být uplatněno poprvé, pokud se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí doby anebo kdy se o nich dozvědět měla mohla. Náhrada škoda v tento moment nastává v případě, kdy se poškozený dozví o škodě a osobě, která má povinnost škodu uhradit. Nestačí proto, že ke škodě pouze došlo, nýbrž je nutno vědět i o osobě škůdce, který je povinen škodu uhradit. K identifikaci této osoby však nedochází v trestním řízení okamžikem podání trestního oznámení, jak tvrdí obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení], nýbrž v momentě, kdy měl poškozený možnost prostudovat spis a dozvědět se, kdo je postaven před soud pro vzniklou škodu a k tomuto došlo až 1.9.2023. Námitku promlčení pak vznesl i obž. [jméno] [příjmení] v rámci svého vyjádření k odvolání poškozené a státního zástupce ze dne 13.10.2025 Odvolací soud, pokud jde o námitku promlčení vznesenou obž. Mgr. [jméno] [příjmení] a posléze i obž. [jméno] [příjmení] se s právním názorem nalézacího soudu, že k promlčení nároku poškozené České republiky nedošlo, vysloveným v napadeném rozsudku ztotožnil, kdy považuje za nutné dodat ještě následující skutečnosti. Obžalovaný [příjmení] [jméno] [příjmení] vznesl námitku promlčení s odkazem na ust. § 629 odst. 1 Občanského zákoníku (dále jen OZ), který stanoví délku promlčení doby v trvání 3 let. Zároveň však obž. Mgr. [příjmení] opominul znění ust. § 636 odst. 1 OZ, kdy právo na náhradu škody nebo jiné újmy se promlčí nejpozději za 10 let ode dne, kdy škoda nebo újma vznikla. Podle § 636 odst. 2 OZ byla-li škoda nebo újma způsobena úmyslně, promlčí se právo na náhradu škody nejpozději za 15 let ode dne, kdy škoda nebo újma vznikla. V této trestní věci sice příslušný finanční úřad podal trestní oznámení, konkrétně Generální finanční ředitelství v Praze 1, a to podáním došlým na oddělení policie 1.8.2016, kdy však trestní oznámení bylo podáno na pět společností, včetně spol. XAWAX profi s.r.o. a osm fyzických osob. Následuje doplnění trestního oznámení, a to zprávou Ministerstva financí ČR, finančně analytického útvaru ze dne 26.7.2016, kterou příslušný policejní orgán obdržel 27.7.2016, kdy pokud jde o trestní oznámení směřující přímo proti spol. XAWAX profi s.r.o., obdržel jej příslušný policejní orgán od Finančního úřadu pro hl. m. Prahu dne 8.2.2019 Trestní stíhání proti konkrétním fyzickým osobám pak bylo zahájeno na základě usnesení policejního orgánu ze dne 20.3.2018, přičemž od počátku bylo stíháno celkem 11 fyzických osob a rovněž na 11 fyzických osob byla podána obžaloba., a to teprve dne 9.1.2024. Prověřování a přípravné trestní řízení trvalo téměř 8 let, kdy orgány činné v trestním řízení zjišťovaly, které konkrétní fyzické osoby jsou možnými pachateli či účastníky daňových trestných činů a v jaké výši měly tyto osoby způsobit České republice škodu. Odvolací soud zdůrazňuje, že trestní oznámení podané finančním úřadem prvotně směřovalo vůči právnickým osobám, tedy subjektům, u kterých byl finanční úřad přesvědčen, že měly krátit daň, kdy finanční úřad neměl a ani nemohl mít dostatek informací, které konkrétní fyzické osoby a v jaké výši jsou odpovědné za takové jednání, zejména ve vztahu k osobám, které se na páchaní tr. činnosti měly podílet formou účastenství. Teprve okamžikem možnosti seznámení s výsledkem přípravného řízení, resp. doručením obžaloby, z níž je patrné, pro které konkrétní jednání jsou které konkrétní

fyzické osoby postaveny před soud a jaká výše škody je jim dávána za vinu jako fyzickým osobám, kdy daňový delikt je z pohledu daňového úřadu spojován primárně s osobou právnickou, nastává vědomost finančního úřadu o tom, která konkrétní fyzická osoba za konkrétní způsobenou škodu ve vztahu k České republice má dle obžaloby odpovídat, což má zásadní vliv na počátek běhu subjektivní promlčecí doby v rámci objektivní promlčení doby, kdy v případě obou obžalovaných by končila objektivní promlčecí doba, pokud by s poškozená nepřipojila se svým nárokem na náhradu škody až v roce 2031. Finanční úřad pro Pardubický kraj, který v této věci vystupuje jako zmocněnec, obdržel obžalobu teprve dne 18.4.2024 a posléze se řádně, připojil s nárokem na náhradu škody, která vznikla České republice vůči konkrétním osobám. Nemohlo tak dojít ani k uplynutí subjektivní ani k uplynutí objektivní promlčecí doby a ve shodě s nalézacím soudem musí o odvolací soud tuto eventuální námitku obou obžalovaných odmítnout. Pokud obž. [jméno] [příjmení] odkazuje na usnesení NS sp. zn. 3 Tdo 900/2016 ze dne 24.8.2016, ani toto rozhodnutí nezpochybňuje, že počátek běhu subjektivní promlčení doby nastává okamžikem, kdy se poškozený dozví, který konkrétní subjekt za škodu odpovídá. V e svém rozhodnutí sp. zn. 3 Tdo 900/2016 navíc NS řešil počátek a běh promlčení doby podle zák. č. 40/1964 Sb., tedy„ starého občanského zákoníku“, účinného do 21.12.2013, zatímco v této trestní věci je nutno pokud jde o počátek, délku a běh subjektivní a objektivní promlčecí doby vycházet z nového občanského zákoníku, tedy zák. č. 89/2012 Sb. V této trestní věci je opětovně třeba zdůraznit, že správce daně měl takou vědomost ohledně možného škůdce, který majetkovou škodu způsobil, ve vztahu k osobě právnické, nikoli však ve vztahu ke konkrétním osobám fyzickým, navíc v pozici nikoli přímého pachatele, ale pomocníka k trestnému činu, tedy v rámci účastenství na takovém protiprávním jednání. Námitka promlčení je tak ze strany obou obžalovaných dle přesvědčení odvolacího soudu zcela nedůvodná a odvolací soud ji musel odmítnout.

IX. Odvolací soud však zároveň dospěl, pokud jde o výrok o náhradě škody, že odvolání jak státního zástupce, tak pošk. České republiky je zcela důvodné a nalézací soud měl naopak dostatek důkazů obsažených ve spise, aniž by si to vyžadovalo opatření důkazů dalších k tomu, aby nárok na náhradu škody ve prospěch České republiky přiznal, kdy však nalézací soud s výjimkou jednoho důkazu tyto důkazy obsažené ve spise neprovedl a provedl je až odvolací soud. Nalézací soud přijal prohlášení viny obou obžalovaných, tedy Mgr. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] k jednání, jež je popsáno v obžalobě a jež je rovněž popsáno ve výroku rozsudku pod bodem I.a), b), c), přičemž pokud jde o jednání uvedené pod bodem I.b), c), na tomto jednání se měli podílet oba obžalovaní a měli tak spáchat zločin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1, 3 písm. a) tr. zákoníku, spáchaného ve formě účastenství podle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku, tedy ve formě pomoci. Součástí jejich prohlášení viny byl i souhlas s vyčíslenou škodou pod bodem I.b), kdy v případě obou obžalovaných tato škoda činila částku 10.038.000 Kč a pod bodem I.c) byla tato škoda ke škodě České republiky vyčíslena částkou 8.190.000 Kč, přičemž oba obžalovaní se na vzniku této škody podíleli, přičemž pro tato jednání jsou samostatně stíhány i další osoby, o kterých však nalézací soud v napadeném rozsudku nerozhodoval. Podle § 228 odst. 1 tr.ř. odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu, nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu, nebo nemajetkovou újmu v penězích, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn, nestanoví-li ji trestní řád jinak. Je nepochybné, že Česká republika včas a řádně uplatnila svůj adhezní nárok, a to celkem proti 11 osobám včetně obou shora jmenovaných obžalovaných, a to již svým podáním ze dne 29.9.2022 (č.l. 7208-7210). Tento svůj nárok posléze upřesnila, a to svým podáním ze dne 11.10.2024, kdy konkretizovala jednotlivé fyzické osoby, vůči nimž nárok uplatňuje, mj. z upřesnění tohoto adhezního nároku vyplývá, že např. pokud jde o bod I.a), z něhož byl napadeným

rozsudkem shledán vinným po prohlášení viny toliko obž. Mgr. [jméno] [příjmení], byla veškerá škoda již zcela uhrazena, pokud jde o jednání pod bodem I.b), došlo toliko k částečné úhradě ve výši 157.411 Kč a zbývá tak uhradit částka 9.880.589 Kč a pokud jde o jednání pod bodem I.c), nedošlo k žádné úhradě, takže je stále uplatňována částka k úhradě v plné výši, tj. ve výši 8.190.000 Kč (č.l. 7661-7662). Nalézací soud měl však k dispozici i platební výměry adresované spol. XAWAX profi s.r.o., které však u hlavního líčení jako důkazy neprovedl, a proto tyto a další písemné důkazy v rámci veřejného zasedání provedl odvolací soud. Jde o platební výměry na daň z přidané hodnoty, konkrétně jde o následující platební výměry na DPH – jednak ze dne 31.3.2016 na částku 7.403.764 Kč, dále ze dne 18.4.2016 na částku 10.213.452 Kč, dále dne 12.5.2016 na částku 836.760 Kč, dále dne 13.6.2016 na částku 112.477 Kč a konečně dne 21.7.2016 na částku 24.502 Kč, přičemž ze zprávy Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 11.10.2024 vyplývá, že za 8 let byla uhrazená částka ohledně bodu I.b) toliko ve výši 157.411 Kč, ohledně jednání pod bodem I.a) pak byla uhrazena celá částka, tedy ve výši 1.512.000 Kč a naopak pod bodem I.c) nebylo uhrazeno ničeho. Zároveň se ve spise na č.l. 7665 nachází úřední záznam ředitele Finančního úřadu pro hl. m. Prahu ze dne 29.9.2022 týkající se příkazu k odpisu nedobytného nedoplatku na DPH ve výši 37.805.658 Kč ve vztahu ke spol. XAWAX profi s.r.o., který rovněž byl jako důkaz proveden u veřejného zasedání. Vzhledem k těmto důkazům má odvolací soud za plně prokázané, že pohledávka ve vztahu k spol. XAWAX profi s.r.o. ohledně nedoplatku na DPH je zcela nedobytná, spol. XAWAX profi s.r.o. byla převedena nejprve na osobu [jméno] [příjmení] a nyní má být jeho jednatelem [jméno] [příjmení], [datum narození] s bydlištěm na Ukrajině, kdy je zjevné, že jde o„ bílé koně“. Odvolací soud si dále vyžádal a provedl jako důkazy zprávy České správy sociálního zabezpečení k zaměstnancům spol. XAWAX profi s.r.o. V této společnosti za období od 2013 do I. pololetí 2016 bylo postupně vykázáno celkem 3040 zaměstnanců. Zároveň však ze zprávy Územní správy sociálního zabezpečení pro kraj Vysočina, Jihomoravský kraj a Zlínský kraj odvolací soud zjistil, že spol. XAWAX profi s.r.o. od 1.7.2013 do konce roku 2016 neměla dlužné pojistné, avšak poté již počínaje prosincem 2016 do 1.5.2017 nebylo pojistné hrazeno a je zde dluh na pojistném ve výši 51 217 Kč. I tato skutečnost prokazuje, že spol. XAWAX profi s.r.o. není schopna plnit své finanční závazky vůči České republice, to vyplývalo i z vyjádření zástupkyně Finančního úřadu pro Pardubický kraj u veřejného zasedání. Nalézací soud opominul právní názor Velkého senátu NS vyjádřeného v rozhodnutí sp. zn. 15 Tdo 902/2013, který mj. ve sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS judikoval, že nárok státu vyplývající ze zkrácené neodvedené daně je nárokem na náhradu škody, který však nemůže příslušný finanční orgán uplatňovat podle § 43 odst. 3 tr.ř. v trestním řízení proti subjektu povinnému k zaplacení daně. Proto je třeba, aby soud rozhodl na počátku hlavního líčení usnesením podle § 206 odst. 4 tr.ř. per analogiam, že tento nárok na náhradu škodu nemůže uplatňovat v trestním řízení. Odvolací soud k tomu uvádí, že to by bylo v případě, pokud by byla stíhána právnická osoba spol. XAWAX profi s.r.o. Zároveň však NS ve svém rozhodnutí sp. zn. 15 Tdo 902/2013 uvádí, že uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení může přicházet v úvahu jen tam, kde z provedeného dokazování vyplývá, že obviněný jako osoba jednající za právnickou osobu, zkrátil daň z příjmu nebo jinou daň této právnické osoby, vůči které sice finanční úřad vydal platební výměr, jímž právnické osobě doměřil zkrácenou daň, ale je zřejmé, že tento platební výměr je nevykonatelný, protože právnická osoba nemá žádný majetek, na který by bylo možno vést exekuci. Je-li obviněný členem jejich statutárního orgánu, je třeba řešit otázku, zda mu v takovém případě nevzniká ručitelský závazek, např. dříve dle § 194 odst. 6 Obchodního zákoníku, po 1.1.2014 s odkazem na ust. § 159 odst. 3 a § 2910 Občanského zákoníku a § 53 zák. č. 90/2012 Sb. O obchodních společnostech a družstev, tedy dle zákona O obchodních korporacích, na základě, kterého by mohl být v adhezním řízení zavázán k náhradě

způsobené škody, nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle § 240 tr. zákoníku. Uplatnění nároku na náhradu škody by mohlo přicházet v úvahu i tehdy, jestliže by bylo možno dovodit odpovědnost obviněného, který není plátcem, resp. poplatníkem zkrácené nebo neodvedené daně, jako pachatele trestného činu podle § 240 tr. zákoníku za škodu způsobenou tímto trestným činem, nebo bezdůvodné obohacení získané takovým trestným činem. Toto rozhodnutí Velkého senátu NS plně dopadá na oba obžalované, kdy obdobně rozhodl NS i ve svém dalším rozhodnutí pod sp. zn. 8 Tdo 304/2021 ze dne 14.4.2021. Opětovně NS vyslovil právní názor, že uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení může přicházet v úvahu jen tam, kde z provedeného dokazování vyplývá, že obviněný jako osoba jednající za právnickou osobu zkrátil daň z příjmu této právnické osoby, vůči které sice finanční úřad vydal platební výměr, jímž právnické osobě doměřil zkrácenou daň, ale je zřejmé, že platební výměr je nevykonatelný, např. proto, že právnická osoba nemá žádný majetek, na který by bylo možno vést exekuci. Nalézací soud proto pochybil, že neprovedl potřebné důkazy k uplatněnému nároku na náhradu škody, které měl k dispozici a následně odkázal Českou republiku s jejím nárokem na náhradu škody, neboť obžalovaní se svým jednáním podíleli na spáchání tohoto trestného činu jako účastníci dle § 24 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku a odpovídají za vznik takovéto škody shodně jako pachatelé či spolupachatelé takovéhoto jednání. Vzhledem k tomu, že Finanční úřad pro Pardubický kraj upřesnil dosud neuhrazenou škodu vzniklou České republice ohledně DPH, měl nalézací soud dostatek důkazů, aniž by musel doplňovat dokazování k tomu, aby tento adhezní nárok vůči pošk. České republice přiznal. Z tohoto důvodu napadený výrok o náhradě škody nemohl před odvolacím soudem obstát, proto jej odvolací soud pro povedeném dokazování u veřejného zasedání v souladu s § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr.ř. zrušil, a to jak z podnětu odvolání jak státního zástupce, tak poškozené České republiky a sám ve věci rozhodl tak, že podle § 228 odst. 1 tr.ř. jsou obž. Mgr. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] povinni společně a nerozdílně uhradit České republice, zast. Finančním úřadem pro hl. m. Prahu se sídlem Štěpánská 619/28 Praha 1, majetkovou škodu za jednání pod bodem I.b) výroku o vině ve výši 9.880.589 Kč a za jednání pod bodem I.c) výroku o vině ve výši 8.190.000 Kč. Vzhledem k tomu, že jak nalézací soud, tak odvolací soud nerozhodoval ve vztahu k dalším osobám, které eventuálně mohly participovat na vzniku této způsobené škodě společně s oběma shora uvedenými obžalovanými, nemohl je uvádět ve výroku svého rozsudku a zavazovat je tak k úhradě škody. To však do budoucna neznamená, že pokud tyto další osoby budou pravomocně shledány vinnými ze spáchání jednání, na kterém by participovaly s obž. Mgr. [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení], i ohledně těchto osob přichází v úvahu solidární odpovědnost na úhradě takovéto způsobené škody ve vztahu k České republice. V současné době však odvolací soud tyto další osoby, o kterých nebylo pravomocně rozhodnuto, nemohl zavázat k úhradě takovéto škody.

X. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem bylo proto rozhodnuto tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není přípustné ani odvolání, ani dovolání.

Praha 16. října 2025

JUDr. Luboš Vlasák
předseda senátu